

Angola staat bekend als een moeilijke exportmarkt voor MKB-ers. Het land is daarom nog redelijk onontgonnen gebied. Maar nu openen door de lagere olieprijs afgedwongen hervormingen van de economie nieuwe mogelijkheden voor Nederlandse exporteurs.

Nieuwe exportkansen in hervormend Angola

Angola staat bekend als een moeilijke exportmarkt voor MKB-ers. Het land is, behalve bij de Nederlandse olie- en gassector en haar toeleveranciers, mede daarom nog redelijk onontgonnen gebied. Maar nu openen door de lagere olieprijs afgedwongen hervormingen van de economie nieuwe mogelijkheden voor Nederlandse exporteurs.

Angola is één van Afrika's snelgroeiende economieën, met inmiddels een BNP per hoofd van de bevolking van 7.000 USD (ongeveer het zelfde niveau als Zuid-Afrika). Daarmee behoort Angola op papier tot de rijkste landen van het continent. Maar net als in veel andere olieproducerende landen heeft ook de ontwikkeling van de Angolese economie te lijden onder de lagere wereldolieprijs. Het land is echter hard bezig om de economie te hervormen.

Dalende olieprijs

Rond de jaarwisseling kreeg het land een klap doordat de wereldolieprijs daalde naar een extreem laag niveau van rond de 40 USD per vat. De vorig jaar opgestelde begroting van de Angolese regering was gebaseerd op een olieprijs van 81 USD per vat. De inmiddels in maart 2015 door het parlement goedgekeurde nieuwe begroting van Angola is daarom gebaseerd op 40 USD per vat. Dat betekent dat als de olieprijs weer gaat stijgen in de loop van 2015, de Angolese regering kan rekenen op forse meevallers.

Maatregelen

De Angolese regering heeft intussen ook andere maatregelen getroffen. Zo steeg begin dit jaar de benzineprijs omdat de importsubsidie op benzine werd teruggeschoefd. Het olieproducerende Angola moet immers nog steeds

benzine als eindproduct invoeren. Ook werden er quota ingesteld op de invoer van een aantal producten die het land zelf produceert of wil produceren. Tenslotte werden er tijdelijke deviezenbeperkingen opgelegd, omdat een zwaar tekort dreigde te ontstaan aan buitenlandse valuta door de verminderde stroom oliedollars. Het deviezentekort leverde het land diverse downgradings op bij de welbekende rating agencies. Ook is er een sterke neerwaartse druk ontstaan op de koers van de Kwanza, de Angolese munt.

Economische diversificatie

Maar op de achtergrond speelt veel meer. Angola tracht al enige tijd met man en macht de te grote afhankelijkheid van de olie- en gassector te verminderen. Die sector is nu nog goed voor zo'n driekwart van het BNP. Aangezien de voor een diversificatie van

de economie benodigde investeringen bekostigd moeten worden uit de olieopbrengsten, probeert het land ironisch genoeg daarom de olieproductie nog verder op te voeren.

Imports substitutie

Verder is Angola voor veel voedselproducten nog sterk afhankelijk van importen, met name uit Portugal. Aan die afhankelijkheid wil Angola een einde maken om eventuele toekomstige deviezentekorten te voorkomen en ook om de voedselzekerheid te versterken. De regering zet daarom sterk in op lokale productie en imports substitutie. Dat hoopt Angola enerzijds te bereiken door middel van importquota op een aantal goederen, zoals aardappelen, bier en werk kleding. Anderzijds moedigt de regering lokale en buitenlandse producenten aan met behulp van belastingincentives, het inrichten van free zones en zelfs met investeringskapitaal. Die opkomende industrieën en een oplevende land- en tuinbouwsector bieden nieuwe kansen aan Nederlandse toeleveranciers.

Kapitaal voorhanden

Buitenlandse investeerders zijn nu meer welkom dan ooit. Met name die investeerders die er voor kunnen zorgen dat het land minder afhankelijk wordt van importen, worden in de watten gelegd.

“Buitenlandse investeringen zijn meer welkom dan ooit.”

Wie in Angola wil gaan produceren wordt aangeraden gebruik te maken van lokale partners. Maar een investeerder kan tegenwoordig ook aankloppen bij enkele nieuwe lokale investeringsfondsen, zoals het FACRA (venture capital) en het Fundo Soberano (een met oliedollars opgericht staatsinvesteringsfonds). Nederlandse investeerders kunnen ook in eigen land terecht voor het financieren van een investeringsproject met lokale partners in Angola. Dat kan voor de grotere projecten bij FMO en voor kleinere bij het gloednieuwe Dutch Good Growth Fund. Het laatste is speciaal gericht op het Nederlandse MKB.

Angola blijft een lastige markt, bijvoorbeeld door de hoge lokale kosten, de lastige visa-procedure en de algehele ondoorzichtigheid. Maar met een verwachte 4 tot 5% groei dit jaar (de regering gaat zelfs uit van 6,6%) is het land niet bepaald in recessie. Onder druk van hervormingen zal de komende jaren een verschuiving plaatsvinden in de Angolese handel: van import van veelal basisproducten

en voedsel naar meer import van machines en productiemiddelen. Daarnaast blijft er natuurlijk behoefte bestaan aan een scala van producten die het land op korte termijn niet zelf kan gaan produceren. Exporteurs hoeven zich daarom niet te laten afschrikken. ■

Feiten Angola

Inwoners: 21 miljoen
BNP per capita: 7000 USD
BNP groei 2014: 4%
BNP groei 2015: tussen de 4% en 6,6%
Hoofdstad: Luanda (3 tot 5 miljoen inwoners)
Valuta: Kwanza

► **Arnout Nuijt** is directeur van Atlantico Business Development, een consultancy-bureau gericht op Portugeestalige landen, zoals Angola, Brazilië, Cabo Verde, Portugal en Mozambique.

De markt van Quibala, Angola.